

"Published and distributed under permit  
(No. 534) authorized by the Act of  
October 6, 1917, on file at the  
Post Office of Boston, Mass.  
By order of the President,  
A. S. Burleson, Postmaster  
General".

Krikščionys darbininkai vie-  
nykites! Spieskitės į vienintė-  
lę darbo žmonių organizaciją  
Amerikoje — Lietuvos Darbi-  
ninkų Sąjungą.



ORGANAS AMERIKOS  
LIETUVIŲ R. K. ŠV.  
JUOZAPO DARBI-  
NINKŲ SĄGOS.

"DARBININKAS"  
eina utarninkais, ketvergais  
ir subatomis.

Metams \$4.00  
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00  
Užrubėžij metams \$5.00

"DARBININKAS"  
242-244 W. Broadway,  
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 4 CENTAI.

VOL. V, No. 94 (724).

UTARNINKAS, RUGPJŪČIO 17 D., 1920.

## Del nedalinimo Rusijos.

### PROTESTUOJAME.

10 rugpjūčio paskelbtasai  
Suv. Valstijų sekretoriaus p.  
Colby laiškas į Italijos amba-  
sadorių p. Avezzana — skau-  
džių protestu atsilieps širdyse  
milijono Amerikos lietuvių ir  
kelių milijonų kitų, atvykusių  
čia iš buvusios Rusijos plotų,  
per prievartą prijungtų prie  
Rusijos. Suv. Valstijų vald-  
žia aiškiai pasisako buvusi,  
esanti ir būianti priešinga  
pripažinimui nepriklausomy-  
bės visų tų tautų, kurios bu-  
vo dalimi Rusijos imperijos  
prieš karę. (Išskiriama tik  
Lenkija ir Suomija). Bolševi-  
kų valdžia nereprezentuojanti  
rusų tautos, gi kol naujoji,  
tikroji Rusija, kuri turėsian-  
ti atgyti, nepasakys savo žo-  
džio anų tautų paliusavimo  
klausime, Amerika negalė-  
sianti pritarti Rusijos suskal-  
dymui, nes to neleidžia Ame-  
rikos draugiškumas senajai  
Rusijai. Amerikos valdžia at-  
sisako ir dalyvauti sumanyto-  
je konferencijoje Londone, nes  
mano, kad toji konferencija  
galės baigtis pripažinimu bol-  
ševikų valdžios ir patvirtinimu  
nepriklausomybės Pabaltijos  
tautų, Gruzijos, Azarbeidžano  
ir kitų — kam ji esanti grie-  
tai priešinga. P. Sekretoriaus  
raštas paskelbtas kaip tik tuo  
laiku, kada minėtų tautų  
klausimas jau netrukus turės  
būti išrištas. Rašto aiškus y-  
ra tikslas padaryti spaudimą  
ant alijantų valdžių ir visuo-  
menų, kad Lietuvos ir kitų  
tautų nepriklausomybė nebūtų  
pripažinta.

P. Wilsono administracija  
kas žin ar permatė visas pa-  
sekmes tokio savo apsinuogini-  
mo.

Kas buvo manoma atsiekti  
šiuo p. Colby raštu?

Jeigu norima buvo intiki  
atgyvenusiems savo dienas  
Rusijos aristokratams — tai  
taip, tikslas bus pilnai atsiek-  
tas.

Jeigu buvo norima aiškiai  
parodyti pasauliui, kad dar-  
bininkai Amerikos valdžia yra  
tipiška ir labiausiai atžaga-  
reivška kapitalistiska vald-  
žia, nei kiek neatsižūrinti ir  
demokratijos ir tautų reikalus  
— tai irgi pilnai pasiektė. Bet  
tuo savo apsišėkimu p. Wil-  
sono administracija atsieks  
dar ir kitokių pasekmių, kurių  
gal ji nei nelenkė.

1) Ar nemano p. Wilsono  
administracija, kad ji tuo sa-  
vo raštu galutinai sugriau-  
liuotų tikėjimo į visus anuos  
gražiuosius p. Wilsono žode-  
lius, laike karės pasakytus, —  
likučius, kurie liko dar nuo  
Versalio taikos paskelbimo.  
Kurio iš anų garsųjų 14-os  
punktų minčiai atitinka tasai  
p. Colby raštas?

2) Visos pasaulio engiamos  
tautos žiūrėjo į Ameriką, kaip  
į vilties žvaigždutę, kuri lemia  
visoms tautoms laisvę ir ger-  
buvį. Visos nešė jai savo au-  
kas, sumtė savo parinktus sū-  
nus, krovė aukurą visai žmo-  
nijai, subudavojo "American  
Nation" — ir laukė, kad toji  
Amerika praves pasauliui nau-  
ją erą — erą laisvės ir demo-  
kratijos. Kam beskelbs dabar  
laisvę "Laisvės Stovyla"? —  
Ar tik didžiosioms tautoms?  
Ar tik Anglo-Saksų rasei? Ar  
tik pasaulio kapitalistams ir  
buržuazijai?

3) Su kūdišku pasitikėjimu  
Amerikai, su tikra meile šios  
šalies ir jos prezidento (W.  
W.) nešė Amerikos ateiviai  
darbininkai sunkią karės na-  
štą: sumtė savo sūnus ir bro-  
lius kraujo lieti Francijos lau-  
kuose, maitinti savo kūnais  
Atlantiko didžius; nutrauk-  
dami nuo savo burnos duonos  
karnį, kad tik galėtų, valdžios  
boną nusipirkti. Kvaibiai! Jie  
manė tuo pasitarnaujį pasaui-  
lio demokratijai, padėdą tau-  
toms pasiliuosuoti. Šimtą syk  
kvaibiai, kad jie tikėjo Wil-  
sono žodžiais. Jie pasišventė  
tik Amerikos kapitalistų ra-  
mybei ir gerbūviui.

4) Ar galime mes betikėti į  
p. Wilsono sudarytą "League  
of Nations"? Ar galime mes  
pasitikėti Demokratų partija  
ir balsuoti už jos kandidatus?  
Kokią gi tautų lygą jie apa-  
štalauja? Juk po p. Colby ra-  
što paskelbimo mums visai aiš-  
ku, kad tai bus Lyga didžiū-  
jų ir stipresniųjų tautų, ku-  
rios galės ir mokės engti silp-  
nesnes tautas.

5) Mes nustojome tikėti net  
į gudrumą, išmintį ir logiką  
dabartinių Demokratų Parti-  
jos vadų. Jie išskiria iš Rusi-  
jos Lenkiją ir Suomiją, pripa-  
žįsta jų tautų nepriklausomy-  
bę, remdamos tuo kad Lenki-  
ja turėjusi nepriklausomybę  
ir per prievartą buvusi prij-  
jungta prie Rusijos, kad Suo-  
mija žadanti ateityje vėl de-  
tiesi į Rusiją. O ar Lietuva,  
Latvija, Estonija ir k. t. ge-  
ruojų ir iš savo liuosos valios  
pateko į šiaurij meškos na-  
gus? Ar istorija nepaaiškino  
p. Wilsono administracijai,  
kad kada Amerika dar valdė  
Indijonai, o Anglo Saksų čia  
nei kvapo nebuvo, kad, pav.  
Lietuva buvo viena iš galin-  
giausių pasaulio valstijų, kad  
ji savo nepriklausomybės nie-  
kuomet neatšizadėjo, nežū-  
rint visų pretensijų plėšriųjų  
kaimynų. P. Wilsono admini-  
stracija negalinti pripažinti  
Rusijos išdalavimo, nors seno-  
ji didėję Rusiją ir susidarė iš  
svetimų gyvybių ir skriaudų.  
Administracija laukia seno-  
sios Rusijos atsistatymo, ieš-  
kodama paralelių tautų istori-  
joj. Bet ar toji istorija nepri-  
veda mums skaitlingų pavyz-  
džių subirejimo imperijų, pa-  
budavotų ant kitų tautų  
skriaudų, Babilonas, Persija  
galybė, Egipto faraonai,  
Aleksandro Didžiojo Imperija,  
Rymo imperijos pasaulinios  
viešpatavimas... Kada šios  
žlugusios galybės prisikėlė iš-  
naujos?

6) Galop mes visai nebesu-  
prantame tos politinės demo-  
kratijos, (kurios čempionu p.  
Wilsonas buvo apšauktas), ku-  
ri apie tautų likimą spėsti pa-  
veda ne pačioms toms tau-  
toms o tik jų engėjams; ku-  
ri Rusijos darbininkams ne-  
pripažįsta jokio balso, o tik  
laukia atsigavėlėjimo jos aris-  
tokratijos ir plutokratijos, ku-  
ria ir mano pasiremti ir rusų  
tautos ir kitų tautų likimą be-  
rišant.

Akyvaizdoje visa čia pasa-  
lyta — argi neaišku, kad A-  
merikos valdžia rankose da-  
bartinės demokratų adminis-  
tracijos virsta pasauliui nebe-  
vadovė, bet vyriausia reakci-  
jonierė, remėja išnaudojimo ir  
prievartos.

VITURYS.



PROF. ŠIMKUS.

Kurs atrašė, ką Amerikos lietuviai gali Lietuvoje veikti.

## Amerikiečiams grįžtan- tiems Lietuvon.

### KĄ AMERIKIEČIAI GALI VEIKTI LIETUVOJE.

Paskutiniu laiku prasidėjo  
didelis važinėjimas Amerikos  
lietuvių į savo tėvynę. Jaunai  
Valstybei tas reikšiny labai  
geistinas. Naudon atvažiuo-  
sių į tėvynę ir išvengimui  
galimo jų apsilvimo atvažia-  
vus į Lietuvą, šiuo aš norė-  
čiau supažindinti plačią Ame-  
rikos lietuvių visuomenę su  
tikru ekonominiu padėjimu  
Lietuvos, ir kas yra galima  
toji srityje ateityje padaryti.

Prie etnografinės Lietuvos  
priklauso visa Kauno ir Su-  
valkų gubernijos, šiaurės va-  
karų dalis Vilniaus guberni-  
jos su miestu Vilniumi, ir da-  
lis Gardino gubernijos. Šiose  
vietose visi kaimo gyventojai  
beveik lietuviai, taip pat tose  
vietose pasitaiko mažas nuo-  
sios Rusijos atsistatymo, ieš-  
kodama paralelių tautų istori-  
joj. Bet ar toji istorija nepri-  
veda mums skaitlingų pavyz-  
džių subirejimo imperijų, pa-  
budavotų ant kitų tautų  
skriaudų, Babilonas, Persija  
galybė, Egipto faraonai,  
Aleksandro Didžiojo Imperija,  
Rymo imperijos pasaulinios  
viešpatavimas... Kada šios  
žlugusios galybės prisikėlė iš-  
naujos?

6) Galop mes visai nebesu-  
prantame tos politinės demo-  
kratijos, (kurios čempionu p.  
Wilsonas buvo apšauktas), ku-  
ri apie tautų likimą spėsti pa-  
veda ne pačioms toms tau-  
toms o tik jų engėjams; ku-  
ri Rusijos darbininkams ne-  
pripažįsta jokio balso, o tik  
laukia atsigavėlėjimo jos aris-  
tokratijos ir plutokratijos, ku-  
ria ir mano pasiremti ir rusų  
tautos ir kitų tautų likimą be-  
rišant.

Akyvaizdoje visa čia pasa-  
lyta — argi neaišku, kad A-  
merikos valdžia rankose da-  
bartinės demokratų adminis-  
tracijos virsta pasauliui nebe-  
vadovė, bet vyriausia reakci-  
jonierė, remėja išnaudojimo ir  
prievartos.

VITURYS.

ri tęsėsi nuo 1915 m. ligi 1919  
met., mažai liko sveikų dirb-  
tūvių, o dauguma dirbtūvių  
sunaikinta; mašinos ir įran-  
kiai prie jų parduoti vietoje  
arba išvežti.

Kaimo gyventojai lietuviai  
užsiima žemdirbyste, kuri y-  
ra vedama ekstensyviu būdu.  
Nežiūrint į didelį žmonių darb-  
štumą ir žemės vaisingumą, o  
taipogi ir į geras oro sąly-  
gas, ūkio gaminimas sulgi-  
nant ne aukštai stovi, kas y-  
ra aiškinama žinių trūkumu iš  
ūkio dalykų ir kooperatyvų or-  
ganizacijų, išdirbimui ir par-  
davimui išdirbinių. Plote  
aukščiau pasakytame buvo  
arti 1100 didelių dvarų,  
kur ūkis buvo geriau sutvar-  
kytas, bet laike okupacijos šis  
ūkis yra visai sunaikintas, ir  
dabartiniame laike valdžia  
pareliuoja majoratus, dvarus.  
Aišku, kad šis dalinimas že-  
mės gaminimo dabartiniame  
laike toli gražu nepasiekia sa-  
vo tikslo, kadangi jau po  
valstybėje iki šiam laikui nėra  
nei vieno ipotekos banko,  
kuris padėtų gavusiam žemės  
sklypelį, pasistatytį namus ir  
įgyti reikalingą tam ūkiui in-  
ventorių; labai dažnai atsitin-  
ka, kad gavusis žemės skly-  
pelį atiduoda nuomon stipres-  
niam ūkininkui.

Kaslink gyvenimo gyventojų  
sanitarijos atžvilgiu, tai  
kaip miesto, taip ir kaimo gy-  
ventojai gyvena labai blogame  
sveikatos padėjime. Tuber-  
kuliozas, tifas, akių užkrečia-  
mosios ligos ir veneros turi la-  
bai geras aplinkybes prasipila-  
tinimui. Lietuvių miestai, ta-  
me skaičiuje ir Vilnius, iki  
šiam laikui neturi nei kanali-  
zacijos, nei vandentranlio.  
Namai daugumoje mediniai.

Maitinimo atžvilgiu Lietu-  
va yra labai gerame padėjime.  
Duonos, mėsos sviesto, pie-  
no, kiaušinių turima gana  
daug ir kainos nelabai didė-  
lės. Tai turi didelės reikšmės,  
jeigu turėti omeny, kad grei-  
timose valstybėse — Bolševi-  
kų Rusijoje ir Lenkijoje tie-  
siog bėdas, o Latvijoje ir Vo-  
kietijoje taip pat didelės maisto  
trūkumas. Maisto netik už-  
tenka miesto gyventojams,  
bet dalis ir išvežama į užsienį.  
Eksporto daiktai yra: miš-  
kas, linai, sėmenys, odos, šer-  
iai, arklų plaukai, kiaušini-  
niai ir paukščiai. Rudeni,  
praėjusių metų, valdžia pa-  
skelbė monopolizaciją linų.  
Ministeris Finansų, Prekybos  
ir Pramonės, p. Galvanauškas,  
visą linų supirkimą ir parda-  
vimą perdavė Anglų National  
Metal & Chemical Bank Ltd.,  
London". Šiomis sąlygomis:  
valdžia nustato kietas kainas  
linų, sulig kurių Bankas per-  
ka iš kaimiečių (ūkininkų) per  
savo agentus (žydus). Visos  
išlaidos transporto, apdraudi-  
mo, atlyginimo agentams, su-  
dėjimo ir kitos, turi padengti  
valdžią. Bankas išdavė vald-  
žiai keletą milijonų markių  
avansu, kuri turi anuliotis,  
pardavus linus. Už savo ope-  
racijas bankas gauna 5 nuos-  
nos sumos pinigų, gautos už  
parduotus linus. Ši operacija  
pirmasis metais eina nelabai  
sekmingai. Sausio—Kovo mė-  
nesiuose linų kainos Londone  
buvo apie 360 svarų sterlingų  
už toną, o kursas svaru ster-  
lingų buvo apie 330 markių.  
Bet linai tuomet nebuvo pa-  
duoti, ir pardavimas buvo pa-  
skirtas Liepos 16 d., kuomet  
tikrų mekaniškų dirbtūvių  
laikė vokiečių okupacijos, ku-

## Varšava vos laikosi.

### NEIŠLAIKYS.

Paryžius, rugpj. 15. — Kaip  
čia skelbiama ir aprokuojama,  
tai Varšavos puolimas yra ne-  
tolimas. Mūšiai prie Varšavos  
sienų eina vis aršyn. Viskas  
kaip lenkai gali padaryti, tai sa-  
vo mūšiais atidėti sostinės  
puolimą. Rusai kaip kuriose  
vietose jau tik 10 mylių nuo  
Varšavos.

### PRADĖJO ATAKAS.

Rugpj. 14 d. rusai padarė  
pirmą tiesioginę ataką ant  
Varšavos. Po trumpo bombar-  
davimo ėjo atakon. Bet buvo  
atmušti.

Rugpj. 14 d. buvo iš Varš-  
avos pasiųsta taikos delegaci-  
ja į Minską. Tą pat dieną iš  
Varšavos išgabenta archyvai ir  
bankai.

Lenkų gynimąsi trukdo ne-  
sutarimas lenkų ministerių.  
Jie ilgai svarstė, ginčijasi ir  
nieko nepadaro. Dažnai ali-  
jantai turi kištis į jų ginčus ir  
liepti juos baigti, o darbo im-  
tis. Dabar ministriai jau ap-  
leido Varšavą. Pranešama,  
būk vieni išvažiuo į Krakovą,  
o kiti į Poznanį.

Bombardavimas ir visas ka-  
ros triukšmas Varšavoj aiškiai  
girdimas. Smalsesnieji ir drą-  
sesnieji lipa ant stogų ir į me-  
džius pasižiūrėti į karo lauką.

### ATVYKO FRANCIJON.

Anglijos darbininkai labai  
griežtai pasistatė prieš karą  
prieš Rusiją del Lenkijos. Jei  
valdžia drįstų paskelbti karą,  
tai įvyktų dideliu siaurais streikais.  
Viskam tūmyti išrinkta tam  
tikra taryba. Dabar du Tary-  
bos inari atvyko Francijon,  
kad užmegsti ryšius su fran-  
cūzų darbininkų organizacijom-  
is. Jei Francija eitų kaarn  
prieš Rusiją, tai ir jos darbi-  
ninkai neliktų bebalisiai.

### SVEČIUOSE.

Rusų vienas vadas su dali-  
mis 12-tos divizijos buvo nu-  
vykęs į Vokietijos miestą Sol-  
dau ir svečius pas vokiečius.  
Majoras ir visuomenė gražiai  
pasitiko rusus. Rusų ir vo-  
kiečių benai griežė.

### GYVUOS TIK 6 MĖNESIUS.

Washington, rugpj. 14. —  
Buvusis ambasadorius Rusijoj  
David R. Francis pranešauja,  
kad Rusijos sovietų valdžia  
grįžianti bėgęje sekančių 6  
mėnesių. Sakė:

"Ne daugiau, kaip 10 nuoš.  
rusų yra bolševikai. Taip e-  
sant bolševikų viešpatavimas  
negali ilgai tęstis. Amerikos  
nota del Lenkijos padėties  
daug prigriebė".

Nota pasklisianti po Rusiją  
įvairiais keliais ir paakstisian-  
ti rusus nuverstį bolševikų  
viešpatavimą.  
(Tas patvirtina spėjimą, kad  
Wilsono administracija savo  
nota už nedalinamą Rusiją no-  
rėjo įtikti rusams nebolševi-  
kams ir paakstinti juos kilti  
prieš Sovietų vyriausybę.)

### GRĮŽ PRIE PIANO.

Lenkų pianistas Paderews-  
ki, tulą laiką pragaistingai  
papolitikavęs, vėl ketina grįž-  
ti prie piano. Rugšėjo mėne-  
syje duos koncertą Paryžiu-  
je.





Elina iš South Boston'o utarninkais, ketveriais ir subatomis. Leldžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Jozapo Darbininkų Sąjunga.

## DARBININKAS (THE WORKER)

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER.  
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R.-C. ASSOCIATION OF LABOR.

SUBSCRIPTION RATES:  
Yearly .....\$4.00  
Boston and suburbs .....\$5.00  
Foreign countries yearly .....\$5.00

"Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879".  
"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918".

### "DRAUGO" PAGUODA.

Dienraštis "Draugas" komentuodamas sekretoriaus Colby'io notą rugpj. 10 dienos, randa paguodą, būk nota nesanti "tarptautinių santykių aktas, o tik tiktai partijinės kovos gudurys". Girdi lietuviai, latviai, estai, mindžiojami, o lenkai ir rusai glostomi delto, kad pastarieji gali paduoti už demokratų daugiau balsų, negu pirmieji.

Rusų balsų nei demokratų, nei kitokie negali tikėtis. Rusų Amerikoje nedaug tėra ir esantieji yra subolševikė. Jei kiek iš jų yra piliečiai, tai jie balsuos už Debsą. Dabartinė Amerikos administracija mindžioja ne vien lietuvius, latvius, ir estus, o taip gi ukrainiečius ir kaukazečius. Lenkus glostydama, administracija atstumia vokiečių balsus, o iš dalies ir finų. Be abejo, finalai linki laisvės estams, latviams ir lietuviams. Tai ar finas nepiktas, jei Amerika perša tas tautas rusams, kurių junga patys yra išmėginę. Demokratų administracija skirdama katalikišką Lietuvą pravoslaviskai, arba geriau sakius betikybinei Rusijai ar neatstumia nuo savęs katalikiškus balsus.

Tai gi "Draugo" paguoda tuščia, ir išvedžiojimai neišlaiko kritikos.

### MASKVA IR WASHINGTONAS.

Palyginkite Maskvos ir Washingtono vyriausybės žodžio laikymosi. Palyginkite savo žinias apie Maskvos vyriausybės žodžio laikymąsi su žiniomis apie Washingtono vyriausybės žodžio laikymosi. Palyginkite, kaip Lenino vyriausybė pildo taikos sutartį su Lietuva ir kaip pildo Wilsono administracija savo pažadus karo metu pavergtoms tautos paskelbtus.

### KNYGŲ SIUNTIMAS LIETUVON.

Visų organizacijų seimai privaletų užgirti ir paraginti savo kuopas užsiimti knygų rinkimu ir siuntimu Lietuvon. Lietuvoje steigiasi knygynai skaityklos. Amerikiečiams išpuola eiti toms Lietuvos įstaigoms talkon.

### PALYGINIMAS.

Wilsono administracija po kelis kartus atsisakė pripažinti Pabaltiko ir Kaukazo tautų nepriegulmybes bei sutikimo ant to rusų tautos. Prieš pusantro šimto metų Suv. Valstijos kariavo prieš Angliją. Benjamin Franklin buvo pasiūstas Pariziu prašyti Francijos pripažinimo ir tautos. Kažin kaip Jurgis Washington ir toliau kariautojai būtų pasijutę, jei Francija vietoj pripažinimo ir tautos būtų pasakius turinti pažūrėti, ką anglų tauta pasakys jūsų atsidalinimo klause.

### PERSIKELĖ.

Kanauninkas Kazimieras Prapuolenis, permaining gyvenimo vietą Romoje, prašo adresuoti jain va kaip: 40 Lungo-tevere Rinasina ROMA 29.

### AMERIKIEČIAMS GRIZTANTIEMS LIETUVON.

(Pradžią ant 1-mo puslapio)

negu gauname ten už savo žaliąją medžiagą. Jeigu mes nesutarkysim reikalingos kraštui pramonės, tai Lietuva atsidurs kolonijų padėtin, kaip tai: Afrika ir tt. Anglija domisi tik žaliąja medžiaga gamimui savo dirbtuvėm. Vokietija šiame laike bejęgė, kad ką nors sutvarkytų Lietuvoje. Didžiausia Vokietijos skola (194 milijardų markių); Vokietijos nustojimas žalių medžiagos prekyvių ir valiutos puikimas patraukė ne tik reikalingumą apyvartos kapitalo. Nerasdama lėšų nei pas save, nei užrubežj, pramonė Vokietijos sumažinama iki minimumo, ir su bausimu yra žiūrėta į ateitį, kuomet gali būti dar didesnis krizis. Kas liečia Rusijos ir Lenkijos, apie jų pramonę aš nematau reikalo kalbėti.

Dabar Lietuvoje organizuojama daugybė visokių draugijų, bendrovių pramonės imonių, bet organizatoriai yra žmonės-storžieviai, kurių vienintelis tikslas — užsiems praturėti. Į žias tokias bendroves reikalinga žiūrėti su dideliu atsargumu. Įsteigimui savo tautinės pramonės nėra galimybės, nes trūksta lėšų. Jūs, Amerikiečiai-Lietuviai, arčiau susipažinę su pramone ir Jūs turite pagelbėti, padėti savo motutei-tėvynei. Jūs tik galite surinkti reikalingiausią kapitalą. Idėtas kapitalas atneša puikų dividendą kiekvienam išdirbimui, būtent: cukraus, celiuliozės, popieros, mechanikos perdirbimas medžių, padirbimas ūkio mašinų, stiklų gaminimas ir statomios medžiagos. Pavyzdys: prie dabartinių kainų mašinų, pastatymo, darbininkų, organizavimui išdirbimui statomios medžiagos, 15.000.000 smiltinių plytų, 250.000 statūrų cemento, 10.000 tonų išdegusių kalkių apsieis apie 15.000.000 markių, ir parduodant išdirbtą medžiagą kaina tris kart žemesnė, negu yra vietos prekyvietė, duos gryną dividendą apie 40 nuoš. Celiuliozo dirbtuvė išdirbimui 16 milijonų tonų celiuliozės, apsieis apie 50.000.000 markių ir duos dividendą apie 50 nuoš. Burų cukraus dirbtuvė išdirbimui 12.000.000 svarų cukraus apsieis apie 30.000.000 markių, ir duoda dividendą apie 30 nuoš, ir tt. Jei įskaičiuoti pagrindinį kapitalą šių imonių ir Amerikos valiutą, tai reikalingos sumos pinigų bus nelabai stebėtinios. Organizavimui tokių imonių geistina akcinės draugijos arba bendrovės, kuriose galima įvesti geresnę discipliną, dalyvaujant tame darbe patiems akcinieriams. Todėl, pirm iškeliaujant į Lietuvą, pasikalbėkite tarp savęs apie pobūdį savo darbo ir apie būsimąją darbą Lietuvoje, išdirbkite planą ir projektą imonės, sustatykite samatą, kiek kainuos įtaisyimas imonės ir inventoriaus, metinė eksploatacija ir taipogi, kokios vertybės išdirbinių gaminimas. Kuomet tas viskas prirengta, tai pasiūskit Tamstos žinovą Lietuvon, tegul jis išitirs ten visus aplinkybes, sąlygas ir tuomet Jums bus aišku, kad Jūs važiuojate į Lietuvą, su koku tikslu ir ką galite pasiekti ateityje. Be abejo, kad Lietuvoje reikalinga netik kapitalas, bet ir specialinis darbas.

Prof. Dr. Chemios  
JONAS ŠIMKUS.

Kaunas, (Lithuania),  
Laisvės Alėja Nr. 49.

20-VII-1920 m.

"DARBININKŲ" gali gauti Kauno "Laisvės", "Kariškių žodį", "Vienybę", "Tautą", "Darbininką" ir k. Už 50c. gausi 10 ekz. Išsirašyk.

## KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

### SVARBUS PRANEŠIMAS

Liet. Vyčių Pittsburgh Apskričio susivažiavimas bus rugpj. 22 1920 m. Homestead, Pa., Šv. Petro ir Povilo pobažnytinėje salėje 2 val po pietų. Teikis visos kuopos prisiųsti atstovus ant pakirto laiko, nes yra rengiamas didelis išvažiavimas rugpj. 29 d., ant Homeville Farm šale Homestead, Pa., ir yra daug dalykų aptarti. Nesivėluokite Vyčiai ir Vytės!

L. V. Pittsb. apskr. rašt.

Aučūtė Anelė.

WORCESTER, MASS.

Pas mus yra daugybė įvairių dr-jų ir jos vasaros laiku stengiasi surengti nors po vieną gegužinę. Kaip kurį nedėdienį pasitaiko net kelios gegužinės. Mėgstantieji išvažiavimus, nežino kur važiuoti.

Rugpj. 8 d. moterų dr-ja po vardu Šv. Onos surengė gegužinę, kur žmonės atsilankė puikiai pasilinksmino. Buvo žaidimų ir lenktynės su dovanomis, laimėjo net kelios ypotos.

Rugpj. 10 buvo mėnesinis Raudonojo Kry. Rem. skyr. susirinkimas, kurį atidarė pirm. kun. J. Kavaliuskas su malda. Po protokolo sekė nutarimai. Nutarė rengti gegužinę. Si gegužinė žada būti nepaprasta, nes komisija smarkiai darbuojasi, kad gerą programą sutaisyti. Po tam buvo duodami įnešimai ir Seimaj ir raportai. Iš mezgimų raporto paaiškėjo, kad užstojus vasaros karščiams apsisotio megti. Yra kviečiamos visos Worcesterio moterėlės ir merginos, kad kiekviena pagal savo išgalę vėl imtų darbo.

Koresp.

### BROOKLYN, N. Y.

#### Didelis Išvažiavimas.

Glendale girutė nedėlioje rugpj. 22 d. bus nepaprastas išvažiavimas, kurį rengia R. Kr. R. 19 skyrius. Gražiasis programą, susidedantis iš prakalbų, dainų, monologų ir taip visoki; žaidimų. Lenktynės su dovanomis. Jau Brooklyniečiai žino, kad ką Lietuvaitės rengia tai publiku užgančija visokiais pamarginimais.

Kalbės kun. Petraitis, R. Kr. R. pirmininkas ir žadėjo p-lė Jukubaitė ir K. Širvidienė. Dainuos Banio choras, kurį jau visi žino. Išrinktoji komisija apsiėmė skaičių valgytų ir gėrimų nariai tokie: P. Pukas, A. Aleliunas, T. Klimienė, Pukienė, Karvelienė ir Širvidienė. Tai gi gerbiameji vietiniai ir apielinkės lietuviai visi atsilankykite. Būsite visi užgančinti.

Komisija.

### WATERBURY, CONN.

#### Girtauja.

Rodos įvyko priverstinioji blaivybė - prohibicija, nevalia dirbti ir pardavinėti svaigalų, o girtų gatvėse tiek ir tiek. Nedėlioje rugpj. 8 d. einu Bank gatve, matyti girtų svirnuojant. Einu toliau, girdėti didelis šauksmas smuklėse. Einu iki Centro. Patėmėjau, kad apie 8 smuklės atdaros. Pro kai kurias praeina, reikėjo net ausis užsikšti — toks bausis alasas. Imu laikraštį "Republican", randu, kad vakar vakare suareštuota 40 už girtybę. O kiek ligoninėse ir namuose tekling apsigirimu nuo slapta darytų svaigalų. "Apšviestieji" daugiausia pasižymėjo. Žiūrėk eina gatve svyrnuoklis, o "Keleivis" kyšo iš kišenės.

Blaivininkas.

### LEWISTON, ME.

Rugpjūčio 29 nedėlį 2 val. po piet bus S. Š. M. parapijos susirinkimas Šv. Baltramiejaus dr-jos svetainėje 387 Lisbon St. Kviečiame visus narius, o ypatinai tuos, kurie esate davę stambesnes aukas susirinkt ant paskirto laiko, ne turime būtinai pasitarti apie tolimesnį darbą.

Valdyba.

### MASPETH, L. I.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 30 kp. laikė savo trečią susirinkimą. Atidarė susirinkimą su malda vice-pirm. Stefanė Kleizienė. Po tam buvo duotas raportas, kad jau turime 10 narių mūsų naujo kuopoj. Po daugel kitų įnešimų išrinkta p-ne Alena Bruškieinė už delegatę į seimą. Buvo ir daugel įnešimų paduota dėl seimo. Nutarta laikyti savo susirinkimą antrą mėnesio ketverga.

Maspetho moterys atbuskime, nes jau yra laikas ir proga. Del platesnių informacijų kreipkitės prie raštininkės,

V. Valantiejienė

4 Lexington Ave.,  
Maspeth, L. I.

## Iš Lietuvos.

Marcinkonys. Lenkai apleidami išplėšė viską. Atėmė gyvulius, javus ir paskutinį švarą. Daugelis gyventojų išdauja. Tokį laišką gavo iš šios vietos p. Kašėtienė, Montello, Mass. Mat lietuviai nežinojo, kad lenkai taip greit bėgs "do Warsawy", nespėjo paslėpti. Kuomet lietuviai prašė palikti nors pragyvenimui, tai sako, galėsite važiuoti į Varšavą ir gausite.

### ŽAGARĖ.

#### Šiaulių Apskričio.

Birželio 10 d. buvo čia iškilnė Pirmosios Šv. Vaikų Komunijos. Ryto 9 valandą 100 vaikų gražiai pasipuošę ir su žvakėmis rankose laukė ant šventoriaus. Lygiai 9 val. kunigas P. Kasčiukas lydimas skaitlingos minios su iškilminga procesija, išėjo pasitikti ir įvesti į bažnyčią nekaltų vaikelių. Kunigui pakrapinus vaikus Šv. Vandenų, vieną Mergytę vardu visą vaikų prabilo į kunigą išreikšdama didelį troškimą žengti bažnyčion ir priimti Jėzų Šv. Komunijoje ir savo širdis. Kunigui į tai tinkamai ir maloniai atsakius, višį vaikeliai su degančiomis žvakėmis rankose ir giesmės žodžiais: "Garbinkite Vaikai Viešpatį" ant lūpų žengia bažnyčion, pritariant varpai ir vargonams. Višį žmonės ypač tėveliai apsiplėdžiausmo ašaromis. Prie Altoriaus atgiedota "Veni Creator", paskui kun. Kasčiukas pasakė pamokslėlį į vaikus primindamas, juk greit jie pritrūs tokios laimės, kurios nei Angelai neragauja. Panaujina dar per Krikštą padarytus tėvelių lūpomis apžadus, ir visus kunigo paklausimus vaikai patys vienbalsiai atsakė. Po to išėjo Šv. Mišios, laike kurių vaikai labai gražiai giedoję, ypač sugraudino žmonės giesmė prieš pat Komuniją, "Jėzau Jėzau priimanė atei". Po Mišių kun. P. Kasčiukas pasakė į vaikus, tėvus ir susirinkusius žmones bažnyčioje pamokslą, primindamas vaikelių laimę toje dienoje ir ragindamas juos išbūti dorais iki mirties bei paskutiniosios Šv. Komunijos. Tėvus ragino, tuoj tarsi naujai atgimdytus vaikelius saugoti nuo sugedimo ir papiktinimu. Visus kitus, kad sujūdinai tos dienos iškilnė pataisyti savo gyvenimą ir pagrįžtu prie Dievo ir doros. Iškilnės prakilnumas ir kunigo jautrus ir pilni meilės žodžiai suminkštino visų širdis ir apsiplėdžiausmo ašaromis visa bažnyčia. Po to kunigas paaiškino apie Rožančių Skaplerių ir Blaivybės brolijas o po to atskirai į kiekvieną vakelį įrašė. Visi vaikai paraginti Kunigo pasižadėjo iki 20 metų svaigalų negerti, pabučiūdami mi Kryžiu ir Evengelija Šv... Tu pasižadėjimu išpildymo prižiūrėti uždėjo vaikų tėvams. Pagiedojo dėkingumo giesmes. Vaikeliai visi susirinko Gimnazijos namuose pietuoti. Čia buvo ištaisyti bendri pietus visiems vaikams ir vietiniams kunigams. Pietus iškėlė turtingesni vaikų tėvai. Vargšų vaikeliai gal pirmą sykį tokius skanius pietus

valgė. Tu vargšų vaikų tėveliai išvydę turtingųjų galeistumą, meilės ir dėkingumo apsiliejo ašaromis ir vienų su kitais sustiprėjo vienybės rišys. Po pietų vaikai sakė savo mokytoji kunigui dėkingumo kalbas ir daineles dainavo. Į tai kun. Kasčiukas ir Latvis atsakinėjo. Po to vaikai susirinko į šventorių. Čia kun. Kasčiukas išdalino su savo rankos parašais dovanėles: knygetes ir paveikslukus. Paskui visi su kunigu nufotografuoti. Kun. atsisveikino ir vaikeliai pilni džiaugsmo skubino su namiškiais pasidalinai.

Statistikos biškeli: Čia vaikai katekizuojami per 2 metus. Vienus metus išlaikė tam tikrus egzaminus vaikščioja prie išpažinties ir toliaus mokinas. Antrus metus rengiasis jau prie Pirmos Komunijos. Po Pirmos Komunijos vaikai turi kas mėnuo visi susirinkti per visus metus atlikti išpažinties ir pasimokyti katekizmo, nes kunigas trumpai peržiūri visus, kad neužmirštu. Šimet rengėsi prie Pirmos Komunijos, 129, bet egzaminus išlaikė tik 100 lygiai. Visi moka skaityti, 48 po truputį rašyti. Amžius nuo 7 — 12 m., tik 3 buvo po 15 m.

Blaivybės stovis toks: Visai svaiginančių gėrų negėrusių rados tik viena mergytė, 4 geria tik vyną, 15 tik alų, kiti visokių gėrimų ragavę. Buvo apsigėrę 5 3 nuo alaus ir 2 nuo arielkos. Tautystė: visi lietuviai Nors sunkus buvo darbas, bet darė ir džiaugsmo dvasiškos to darbo pasekmės.

Liepos 12 d. sužinojome, kad lenkai apleidžia Vilnių ir Lietuvos kariuomenė linksmai dainuodama ir vietinių žmonių su gėlėmis bei ašaromis sutinkama žygiu į Vilnių. Vilniškiai rengs kaip galėdami iškilmingiau sutikti Lietuvos kariuomenę įeinančią į senąją Lietuvos Sostinę, Gedimino ir kitų Lietuvos kunigaikščių miestą. Namus papuošė tautiškomis Lietuvos vėliavomis, rengia prakalbas ir chorų su orkestrais. Iš Kauno, Šiaulių, Kedainių ir kitų Lietuvos miestų su didžiausiu džiaugsmu žygiuoja Vilniaus linkon kariuomenė. Išsivaizdinkite amerikiečiai tos valandos džiaugsmą, kuomet Lietuvos kariuomenės pulkas paskui pulko žengia Vilniun dainuodami "Lietuva Tėvyne mūsų" arba "Mes Lietuvos ir tt." "Užkariausim." O minios linksmas Valio! gaudžias vienbalsiai...!

Kun. P. Kasčiukas.

### AM. L. R. K. SPAUDOS DRAUGIJOS SEIMAS.

Am. L. R. K. Spaudos Draugijos Seimas šiemet įvyks Waterbury'je, Conn. pirmomis rugšėjo dienomis, draug su Federacijos kongresu. Šiuo kviečiame visas Spaudos Draugijos kuopas atsųsti į šį seimą savo delegatus.

Šis seimas turės būti vienas iš svarbesniųjų Draugijos seimų. Reikės surasti būdą sueti ir bendrą veikimą su Lietuvos Šv. Kazimiero Draugija, reikės sudaryti ir priimti plenus knygų leidimo čia Amerikoje, taip pat reikės pagalvoti apie gyesnį katalikų spaudos platinimą.

Katalikų spaudos remėjai ir platintojai, visi į Draugijos seimą!

Kun. F. Kemėsis,  
Sp. Dr. Pirm.

### LAIKRAŠČIAI IŠ LIETUVOS.

Laikraščiai iš Lietuvos ateina veik kasdien. Šiomis dienomis atėjo švieži numeriai "Laisvės", "Vienybės" ir "Kariškių žodžio". Vietiniai ateikite pasipirkti, o kiti išsirašykite.

### PLAUKAI!

Nušių, prarėtę, plaukanuota galva, mėžėjimas, žilimas ir kitos odos galvos ligos pasekmė gal išgydoma.

Persitikimui gausite prabai gydymo bei pristysite 24c. po du centus stamponis ir savo adresą.

Western Chemical Co.,  
P. O. Box 9, Wilkes-Barre, Pa.

## Gėlių Darželis.

### NEDEJUOSIU...

Nors manę lydzia vargas brolelis, Bet skausme laimė del manęs duosi; Nors esikėlingas mano taklis — Juomi keliansiu ir nedejuosiu.

Juomi keliansiu — ar naktis tamsi, Ar auštų diena mano varguose. — Savo idėjoms vis jėgas semsiu Jautrioj' krūtinėj' ir nedejuosiu...

### KRAUJO KELIAIS...

Pasaulio andra pašėlus dūksta, Griauna pakeliui čielas valstybes; Miestai ir kaimai liepsnoja, rūksta Pragarą, tartum kyla baisybės.

Žmonija keršte šaukia išnaudo: — Kraujo, kraujo!..

Kas dar gvyvė brangino savo, — Bėgo palikę tėvų bakažę; O kelias jų kapais judavo; Griaustiniai trankės ir andros užė.

Žmonės nekalti braidžiojo tais — Kraujo keliais...

Kūdikiai silpnai verkė ir klykė, Motinų savo visai apleisti, Maži našlaičiai be tėvų likę Pusnogių glaudės po kitų skraiste. — Visų apleisti krito šimtais

— Kraujo keliais...

Ir—tautos viltis—židjis jaunimas, Ištvirkės braidė giliai purvuose; Visus pagavo nuožmus likimas, O protas temo keršto jausmuose — Meile, brolybe, meile—kur ji!!

— Kraujo kely...

Apleido spēkos pamiršo protas, Net nežinojo tikslo žudynių; Skandint skandino alkaną sotis; Žibėjo akis jausmų laukinių — Meilė brolybė, meilė — kur ji!! Kraujo kely...

Dui-cin-šan, 19IV.17.

Gurklianiskis.

## MUZIKOS MYLĖTOJAMS.

Nauji ir gražūs muzikališki veikalai gaidos su žodžiais del piano ka tik išėjo iš spaudos:

1. "GANA BROLIAI", duetas .....50c.
2. "KAS MAN DARBŲ", duetas .....50c.
3. "SUDIEJ—GIMTINE", solo .....50c.
4. "O LIETUVA NUMYLETA", duetas .....50c.
5. "LAISKAS PAS TĖVELT", solo .....50c.

Užsisakant šiuos veikalus, kartu reikia gųsti ir pinigų per money order'į arba registruotame laiške, išleidėjo vardu:

J. A. ŽEMAITIS,

315 So. West St., Shenandoah, Pa.

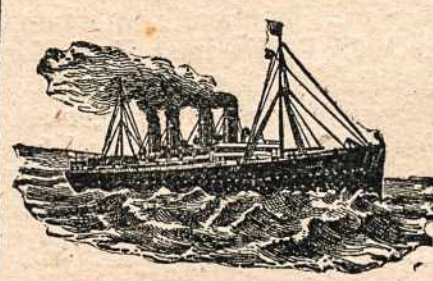
## AR GREIT NORI SUŠELPT SAVUOSIUS?

### AR PAGEIDAUJI SUSIDĖT SAVO PINIGUS BANKAN LIETUVOJ.

LIETUVOS PREKYBOS IR PRAMONĖS BANKO AGENTURA tarpininkauja Amerikos lietuviams persiuntim pinigų kuopriemamliausiomis sąlygomis ir atlieka viską greitai ir sąžiningai.

Informacijų reikalais kreipkitės į banko atstovą

M. Narjauską, 747 Broad St., Newark, N. J.



Spring 9537.

P I R M U T I N I S

ir

Seniausias Lietuviškas

UŽEIGOS NAMAS

ARBA HOTELIS

NEW YORKE.

### LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVŲJŲ!

Jei nenori būti nusikraustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiog kreipkis pas Geo. J. BARTASIŲ, agentą, nes jis yra visoms gerai žinomas žmogus. Parduoda laivakortes ant visų linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išmairno ir siunčiam pinigų ir visas dalis svieto pagal dienos kursą. Parpinam išvažiuojantiems pasportus. Pastinkam žmones ant gelžkeleio stočių New Yorke pribrvus iš kitų miestų.

Suteikiam nakvynes, nes užlaikome namų su 38 kambariais. Palydime keleivius ant laivų ir pristatome jų bagažus. Žodžiu sakant, pilnai aprūpiname kiekvieną, kuris pas mus kreipiasi į mūsų viršminėtą Agentūrą su reikalais.

GEO. J. BARTASIUS

498 Washington Street,  
New York City.

### MOKYKLŲ UŽBAIGIMUI VEIKALAI

## "VAIKŲ TEATRAI"

I ir II dalis.

### JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

Dvi knygtės; telpa 3 vaikų teatrai kiekvienoje.

KAINA 25c. UŽ KIEKVIENĄ

Užsakymus siųskite:

S. P. KNEIŽIS,

244 W. Broadway,

So. Boston, Mass.



# V VYCIU SEIMAS!

DIDŽIAUSIA VISO PASAULIO GABIAUSIŲ VEIKĖJŲ LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS

PRASIDĖS SU ŠV. MIŠIOMIS, 8 VAL. RYTE,

== 23 d. RUGPJUCIO, 1920. ==

Šv. Pranciškaus Bažnyčioje, LAWRENCE, MASS.

Seimo Posėdžiai Laikysis POBAŽNYTINĖJE SVETAINĖJE,

== Rugpjūčio 23, 24 ir 25 ==



Šis Šv. Pranciškaus Par. Choras Lawrence, Mass. vedamas p. Pauliukaičio pri- gelbstint R. Juškai rugp. 24 d. miesto salėje 7:30 val. vakare pastatys Kantatą "BRO- LIAI".

## :- SEIMO PRAMOGOS :-

1. IŠDIRBINIŲ PARODA — posėdžių svetainėje rugpj. 21, 2 val. po pietų.
2. PRIEŠSEIMINIS ISVAŽIAVIMAS — rugpj. 22, Šv. Pranciškaus Parke Methuen, Mass.
3. ISKALBINGUMO KONTESTAS — rugpj. 23, 24, 25, i. e. priedas.
4. TEATRAS, "KANTRI ALENA" — Miesto svetainėje, rugpj. 23, vakare 7:30 val.
5. KONCERTAS, KANTATA "BROLIAI" — ir-gi miesto svetainėje rug- pjūčio 24, 7:30 val. vakare.
6. PUOTOS — ir-gi posėdžių svetainėje, rugpj. 25 d.

### VYCIŲ MYLETOJAI MALONĖKITE

1. Iškirti šį apgarsinimą ir viešai jį publikai iškabinti.
2. Pasiųst parodos išdirbinius Onai Sideravičiutei, 94 Bradford St.
3. Pasiųst Kontesto prakalbas-paskaitas — 94 Bradford St.
4. Programuose žadantieji dalyvauti pasiųskit savo vardus—94 Bradford St.
5. Atvažiuoti seiman — delegatais svečiais.
6. Koskaitlingiausia atsilankyti į visas Seimo pramogas, į išvažiavimą.

**KELRODIS:** Į posėdžių svetainę, 94 Bradford st., reikia eiti nuo Lawrence—No. Lawren- ce gelžkelio stoties Essex gatvė į Broadway ir eit iki Bradford. Po tiesei rasis bažnyčia. Norint pasiekt viešbučius Franklyn House ar Essex Hotel, reikia pasiklausti stotyje, nes jiedu ten pat yra.

Važiuojant ant išvažiavimo šv. Pranciškaus Parkan AUTOMOBILIAIS, reikia važiuot Broadway iki Methuen Town Farm Car Line ir tuomet keliu važiuoti iki Pine Grove at Welch's Pond—Lithuanian outing Grounds; GATVEKARIU važiuojant, reikia jį imti ant Hampshire gatvės, kuri prasideda nuo Essex gatvės. Iš gatvekario reikia išlipti viršminėtoje vietoje — apie 3 mylios nuo Lawrence.

## PIKNIKAS IR UŽBAIGIMAS FĖRŲ

PANEDELYJE, RUGSĖJO-SEPTEMBER 6, 1920  
(Darbininkų dienoje)

ANT DEAN PIEVOS IR SALES  
Dean Street, Norwood, Mass.

Prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlumos.  
Bus visokių įvairumų, ko dar lig šiol nėra buvę. Muzika iš Raseinių ir Suvalkų. Gėrimai ir valgiai iš Lietuvos didmiesčių. Tai-gi širdingai kviečiame koskaitlingiausia atsilankyti, o užtik- rinam, kad busite užganėdinti.  
Visas pelnas nuo šio pikniko ir nuo fėrų eis šv. Jurgio pa- rapijos naudai.  
Fėrai bus Rugšėjo 2, 3, 4 ir 6 dd. 1920.

## DETROIT, MICHIGAN

1000 STUBŲ ANT PARDAVIMO.

Vienatinis LIETUVIS AGENTAS **KURIS KURIS** **DETROIT** **MICHIGAN**  
turiams Stubų, Farmų ir Lotų.  
Važiuojantiems į Lietuvą išstoroja pasportus ir sąžiniškai stundžia į Lietuvą per geriausius laivus. Su visokiais reikalais atsilaukite pas:

M. CURLANIS,

2320 Jos Campan (Hamtramck) Detroit, Mich.

Gyvenimo vieta: 2441 E. Grand Boulevard

Telefonas MARKET 2910.

ADVOKATAS

NOTARAS

F. J. KALINAUSKAS

414 W. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

Išdarome sekančius raštus ir dokumentus taip-pat del vartojimo Amerikoje arba Lietuvoje:

Daviernasčius, Paliūdijimus,  
Afidavitus, Pavedimus, Igaliojimus.

Patarnaujame sekančiuose reikaluose:

Prie išdavimo pasportų,  
Prie patarnavimo giminių iš Lietuvos.  
Prie darymo visokių aktų, igaliojimų, pavedimų.

Patariame apie:

Palikti Lietuvoje turta,  
Parandavimą turto Lietuvoje,  
Geriausius budus važiavimo į Lietuvą,  
Taip-pat visokiuose reikaluose patartina kreipties prie mūsų.

Patarnavimas yra pigiausias, atsakančiausias ir teisingiausias ką galite gauti.

Esate kviečiami kreiptis prie mūsų su savo reikalais, pilnai apa- rašant savo reikalą, kad būtų galima jį pilnai apsvarstyti ir nu- statyti mokestį už patarnavimą.

Esame pilnai prityrę Lietuvių Amerikoje reikalus ir tikime kad galime juos geriausia atlikti.

Su pagarba,

ADVOKATAS F. J. KALINAUSKAS.

## LIETUVIAN! AR JŪS JAU ŽINOTE?

— Kad —

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS

— Buvo —

Pirmutinis iš Visų Bostono ir Naujosios Anglijos Bankų

— Kuris —

PIRMUTINIS PRADĖJO MOKĖTI

5 NUOŠIMTĮ

Ant Padėlių ir Tuomi Privertė Visus Kitus Bankus Mokėti?

Ar Jūs Jau Žinote, Kad Centralis Bankas ir Dabar Yra Pirmutis iš Visų Kitų Bankų, Kuris nuo Augusto Pirmos Dienos, 1920

MOKĖS 6-TĄ NUOŠIMTĮ?

Ar Jūs Vietiniai Bankai Duoda Tiek? Jeigu Ne, Tad Kam-gi Jūs Duodate Savę Išnaudoti?

ATEIKITE CENTRALIN BENDRAN LIETUVIŲ BANKAN IR GAUSITE!

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS,

32-34 CROSS ST.,

366 BROADWAY,

BOSTON, MASS.

ir

SO. BOSTON, MASS.

## ŠVYTURIO BENDROVĖ

DIDŽIAUSIA

KNYGŲ LEIDIMO ISTAIGA LIETUVOJE

įsteigta Vilniuje 1918 m. Liepos 1 d. su pamatiniu kapitalu 500,000 markių.

DABAR "ŠVYTURIO" B-VĖS TURTAS SIEKIA DAUGIAU 5,000,000 MARKIŲ.

"ŠVYTURIO B-VĖ SAVO LESOMIS SPAUSDINA ĮVAIRIAUS TURINIO KNYGAS: vadovėlius mokykloms, beletristiką, mokslo populizacijos, dramatiškus veikalus, gaidas, atvirutes ir kit.

Per du metus išspausdino daugiau 100 įvairių spaudos veikalų.

"ŠVYTURIO B-VĖ" aprūpina knygomis visus Lietuvos knygynus, visas mokslo įstaigas vadovėliais, sutaiso kariuomenės dalims, mokykloms, valdžios ir visuomenės įstaigoms skaitiklas.

"ŠVYTURIO B-VĖ" NUSIPIRKO IR PARSIGABENO: 1) vi- sas Rusijoje karo metu išspausdintas liet. knygas, 2) J. Pesio, firmos "Saturn", knygyną Varšuvoje, 3) Inž. Petro Vileišio, buv. Vilniaus žinių, knygyną Vilniuje, 4) Inž. A. Maciejaus- ko knygyną Iygoje, 5) "Austros" D-jos Vilniuje knygyną ir 6) kitų smulkesnių leidėjų.

"ŠVYTURIO" B-VĖJE SUKRAUTA KOMISĖ: 1) visos švie- timo Ministerijos ir Lietuvos Mokslo D-rjos knygos, 2) Otto v. Mauderodės išleistosios knygos, 3) Visi Viduno raštai, 4) Krašto Apsaugos Ministerijos leidiniai, 5) Žemės ūkio Ministerijos kny- gos, 6) Jono Billuno raštai ir 7) šiaip jau įvairių Draugijų ir pavienių asmenų leidiniai.

Todel "Švyturio" B-vėje Didžiausias Knygų Pasirinkimas Pigiausiomis Kainomis.

"ŠVYTURIO" B-VĖS ISTAIGOS:

1. Centralis knygynas Vilniuje, šv. Jono gat. Nr. 21;
2. Devocionalinių skyrius Vilniuje, Aušros Vartų gat. Nr. 15;
3. Spaustuvė Vilniuje, Totorių gat. Nr. 20;
4. Knygų rūšykla, ten pat;
5. Knygų sandėlis Kaune, Miško gat. Nr. 11, b. 1-5.

"ŠVYTURIO" B-vė pirkto Vilniuje š. m. birželio 1 d. 100,000 markių.

"Švyturio" B-VĖJE Knygų pasirinkimas: Jonas Rinkevičius, Stasys Jackevičius, Antanas Rucevičius, Jonas Strazdas.

Su reikalais tuo tarpu geriausia kreiptis į Kauną, Miško gat. Nr. 11, Jono Rinkevičiaus vardu.

Tel. 232. Adresas telegramams: Lietuva, Kaunas ŠVYTURIUI.

Ieškau savo giminių gyvenančių A- merikoje, Vinco ir Jo žmonos Uršulės Kadzevičių. Prašau atsiliepti šiuo an- rašu: LITHUANIA. 1-as pėst. D. L. K. Gedimino pulkas, 3-čia kp. Ateks andrus Balčiūnui.

Ieškau giminių gyvenančių Ameri- koje, Providence, R. I. ar kur kitur — M. Vilimo Kirol ir Julės Kirol. Ma- adresas: Jona Stacionis, 2-jo pėst- ninkų D. L. K. Algirdo pulko Učio skyrius, LITHUANIA.

## FEDERACIJOS KONGRESO TVARKA.

PANEDELIS, RUGPJŪČIO 30 d. — Federacijos Kongre- so atidarymo iškilmės: Pamal- dos bažnyčioje, Federacijos Kongreso pradžia. Vakare Fe- deracijos Tarybos pirmas po- sėdis.

UTARNINKAS, RUGPJŪ- ČIO 31 d., ir SEREDA RUG- SĖJO 1 d. — Lietuvių Darbi- ninkų Sąjungos ir Moterų Są- jungos seimai.

KETVERGAS, RUGSĖJO 2 d. — Tautos Fondo, Raudono- jo Kryžiaus Remėjų Draugijos ir Pilnųjų Blaivininkų Susi- vienijimo seimai.

PETNYČIA, RUGSĖJO 3 d., Federacijos kongreso už- baiga.

SUBATA, RUGSĖJO 4 d., — Spaudos Draugijos seimas ir Federacijos Tarybos antras posėdis.

Waterburio lietuviai katali- kai, Federacijos Kongreso iš- kilmų ir vakarų rengėjai ne- trukus praneš spaudoje Fe- deracijos Kongreso salės antrašą ir rengiamų vakarų eilę.

Draugijos, kuopos, parapij- jos, klubai, priklausanti prie Federacijos tuojau sušaukt susirinkimus ir išrinkit atsto- vus į Federacijos kongresą. Nuo kiekvienos 10 narių gali- ma siusti į Federacijos kongre- są po vieną atstovą.

Federacijos Sekretorijatas šiuomi kviesdamas Amerikos lietuvių katalikų draugijas, organizacijas, kuopas, parapij- jas ir klubus į Federacijos kongresą, šaukiama Waterbu- ry, Conn., nuo Rugpjūčio 30 d., iki Rugšėjo 1 d., š. m., tvirtai tiki, kad ije savo atstovus pri- siųs į kongresą dirbti svarbaus darbo Katalikų Bažnyčios ir Lietuvių Tautos naudai ir gar- bei.

Federacijos Sekretorijatas.

KELIONĖ PUIKI IR PASEK- MINGA!

Kazys Česnulis atleido jau ant- rą laišką pasigerėdamas savo ke- lionė ir Lietuvą uždėti červerykų fabriką. Vienas laiškas rašytas laive, kitas Paryžiuje. Nuo laivo "Rochambeau" paleistame laiške Česnulis sakosi turįs puikią kelio- nę. Tik porą dienų tebuve mig- lotą. Laive susitikęs su Harvar- do studentais, Technologijos pro- soriais, keliais pramonininkais, 150 lietuvių darbininkais. Visus už- interesavęs su savo bendrove "The Chesnul Shoe Co." Keli užinte- resnotų važiuosią sykį su juom Lietuvon. Reikalauja žinių apie kompanijos darbavimąsi čia Ame- rikoje, Lietuvoje jis padarysiaš viską.

Laiške iš Paryžiaus Česnulis rašo kad jis leidžia ten tris dien- nas. Susitikęs su Lietuvos buvu- sių priemeru - Galvanausku. Ir dar porą dienų palauksiąs pakol Galvanauskas grįš Lietuvon. Česnulis suradęs Lietuvos lagaeijoje tiek užuojautos ir pritarimo jo fabrikui, kad jai jau keli namai duodami ir įžymiausias pramon- ios galvos su ją užsimisia. Iš Kauno Česnulis praneš kampani- jai ir plačiai visuomenei visus savo užnamymus ir galimus jų įku- nijimui. Reikia tik tēmyti Česnullo žygius toje taip labai rei- kalingoje šakoje Lietuvos pramo- nijos. Darbininkai gali ar no- rinti červerykų dirbtuvė dirbti norėtu tuojau siusti aplikacijas į Bostono ofisą: 395 W. Broadway

Politiškų žinių Česnulis prane- ša, išgirdęs ką tik atvažiavusi karjiera, kad su bolševikais buvo tilęs nesusipratimas. Jie paskel- bė Vilniuje sovietų valdžią. Bi- ta jau išleista Lietuvių Koman- dantūra ir Lietuvos valdžia jau turėjus ten persikelti. Paryžiu- je atstovybės yra nuomonė, kad tą suirutę daro lenkų komunistai ir kad ji išeis ant gero be jokių didelių klapatų, nes pagal sutar- ties, kurios protokolą pats Česnu- lis skaites Vilnius yra pažadėtas atiduoti Lietuvai.



